

Udskriftsdato: 15. juni 2026 (Gældende)

Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstider i klagesager om aktindsigt efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven i 2022. Sag nr. 22/01574

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstider i klagesager om aktindsigt efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven i 2022. Sag nr. 22/01574

Nævnenes Hus

Toldboden 2

8800 Viborg

21. marts 2023

Sag nr. 22/01574

Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstider i klagesager om aktindsigt efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven (sagsnr. 22/12302)

1. Indledning

Ved et brev af 18. april 2022 bad jeg Miljø- og Fødevareklagenævnet om inden udgangen af februar 2023 at oplyse mig om status for nævnets behandling af klagesager om aktindsigt efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven i 2022.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i en udtalelse af 24. februar 2023 med bilag redegjort for sagsbehandlingstiden i aktindsigtsklagesager afsluttet i 2022 samt for nævnets verserende sager ved årsskiftet 2022/23.

Miljø- og Fødevareklagenævnets udtalelse skal ses i sammenhæng med nævnets tidligere udtalelser til mig af 14. november 2019, 25. februar 2021 og 28. februar 2022, hvori nævnet har redegjort for sagsbehandlingstiderne i perioden fra 2018 til 2021.

2. Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstider i 2022

2.1. Klagesager afgjort efter offentlighedsloven

Miljø- og Fødevareklagenævnet har oplyst, at nævnet i 2022 afsluttede to klagesager efter offentlighedsloven med en sagsbehandlingstid på henholdsvis 103 og 171 arbejdsdage (svarende til gennemsnitligt 137 arbejdsdage).

Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sådanne sager ca. 240 arbejdsdage i 2021 og ca. 102 arbejdsdage i 2020.

2.2. Klagesager afgjort efter miljøoplysningsloven

Miljø- og Fødevareklagenævnet afsluttede i 2022 i alt 31 klagesager efter miljøoplysningsloven. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i disse sager ca. 154 arbejdsdage mod ca. 109 arbejdsdage i 2021 og ca. 101 arbejdsdage i 2020.

25 af de 31 sager afsluttet i 2022 havde en sagsbehandlingstid på mere end 100 arbejdsdage, og otte af disse havde en sagsbehandlingstid på mere end 200 arbejdsdage (op til 236 arbejdsdage).

2.3. Øvrige klagesager

Ud over klagesagerne efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven afsluttede Miljø- og Fødevareklagenævnet i 2022 desuden ti klagesager om aktindsigt, der ikke er registreret som afgjort efter en bestemt lov. I de fleste af disse sager er der ikke taget stilling til lovvalget, f.eks. fordi klagen blev afvist på grund af manglende kompetence. De resterende sager er enten afsluttet uden en afgørelse, fordi klagen eksempelvis blev trukket tilbage, eller afgjort efter forvaltningsloven.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager var ca. 65 arbejdsdage i 2022 mod ca. 69 arbejdsdage i 2021 og ca. 83 arbejdsdage i 2020.

2.4. Verserende klagesager

Miljø- og Fødevareklagenævnet havde pr. 31. december 2022 i alt 24 verserende aktindsigtsklagesager med en foreløbig gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 60 arbejdsdage.

Til sammenligning havde nævnet 22 verserende klagesager med en foreløbig gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 100 arbejdsdage pr. 31. december 2021 og 14 verserende klagesager med en foreløbig gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 120 arbejdsdage pr. 31. december 2020.

Fire af de verserende klagesager pr. 31. december 2022 havde en foreløbig sagsbehandlingstid på 100 arbejdsdage eller mere, og sagen med den længste foreløbige sagsbehandlingstid havde været under behandling i 212 arbejdsdage.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet og Nævnenes Hus er opmærksomme på, at nævnet har haft udfordringer med behandlingen af aktindsigtsklagesager efter offentlighedsloven og miljøoplysningsloven.

Miljø- og Fødevareklagenævnet og Nævnenes Hus har derfor i løbet af 2022 allokeret yderligere faste ressourcer til behandlingen af sådanne sager med henblik på at få afviklet ældre sager og skabe rammerne for en hurtigere afvikling i fremtiden. Samtidig er der foretaget en omorganisering, så et større antal medarbejdere end hidtil med mere erfaring og mere indgående kendskab til nævnets område kan arbejde med sagerne. Disse tiltag har ifølge nævnet resulteret i, at den foreløbige sagsbehandlingstid i verserende sager ved udgangen af 2022 er faldet til ca. 60 arbejdsdage (fra ca. 100 arbejdsdage ved udgangen af 2021).

Det er på den baggrund Miljø- og Fødevareklagenævnets forventning, at sagsbehandlingstiden i løbet af 2023 vil falde til og kunne fastholdes på under to måneder, fra sagerne er oplyst, og fire måneder totalt.

4. Min vurdering

Efter min gennemgang af det modtagne materiale kan jeg konstatere, at Miljø- og Fødevareklagenævnet i 2022 fortsat har haft udfordringer med sagsbehandlingstiden i klagesagerne om aktindsigt.

Langt hovedparten af klagesagerne blev afgjort efter miljøoplysningsloven, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i disse sager var i 2022 steget til ca. 154 arbejdsdage (svarende til mere end syv kalendermåneder).

Otte af sagerne havde en sagsbehandlingstid på mere end 200 arbejdsdage (svarende til ca. 9,5 kalendermåneder), og sagen med den længste sagsbehandlingstid havde været under behandling i 236 arbejdsdage (ca. 11 kalendermåneder).

Selv om miljøoplysningsloven og den tidligere offentlighedslov ikke indeholder frister for behandlingen af klagesager, mener jeg – som jeg også har nævnt i mine breve af 8. juni 2020, 29. juni 2021 og 28. april 2022 – at det må indgå i vurderingen af en myndigheds sagsbehandlingstid, at miljøoplysningsloven fastsætter en ubetinget frist på to måneder for førsteinstansens behandling af en anmodning om aktindsigt, jf. lovens § 4, stk. 3. Det må ligeledes indgå, at forarbejderne til den nye offentlighedslov – og de grundlæggende formål bag og hensyn ved selve offentlighedsordningen – forudsætter, at også klagesager om aktindsigt behandles med en vis hurtighed.

Jeg har ikke foretaget en gennemgang af de enkelte sager, som Miljø- og Fødevareklagenævnet har behandlet. Men det er efter min opfattelse klart, at nævnets sagsbehandlingstider i sager efter miljøoplysningsloven – der i 2022 var steget til gennemsnitligt ca. 154 arbejdsdage – ligesom i 2021 må anses for uforenelige med forudsætningerne for sagsbehandlingen i sådanne sager.

Herudover kan jeg konstatere, at nævnet i 2022 afsluttede to klagesager efter offentlighedsloven, og at begge disse sager havde en sagsbehandlingstid på over 100 arbejdsdage, dvs. langt over den frist på 20 arbejdsdage, der er offentlighedslovens udgangspunkt (jf. lovens § 37, stk. 3).

Endelig havde Miljø- og Fødevareklagenævnets verserende aktindsigtsklagesager pr. 31. december 2022 en foreløbig gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 60 arbejdsdage, og fire af sagerne havde allerede været under behandling i 100 arbejdsdage eller mere. Den ældste versende sag havde været under behandling i 212 arbejdsdage.

Selv om den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de verserende klagesager ved årsskiftet 2022/23 er nedbragt betydeligt i forhold til situationen ved årsskiftet 2021/22 (fra ca. 100 arbejdsdage til ca. 60 arbejdsdage), må jeg således konstatere, at i hvert fald en del af de verserende sager også vil blive afsluttet med en sagsbehandlingstid, der må anses for uforenelig med forudsætningerne i de ovennævnte love.

Samlet set har Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstider i aktindsigtsklagesager således fortsat i 2022 været alt for lange, hvilket efter min opfattelse er meget beklageligt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har iværksat en række tiltag, herunder gennemførelse af en omorganisering, allokering af yderligere ressourcer til området og fokus på afvikling af ældre sager, jf. nærmere ovenfor i pkt. 3. Jeg forstår, at nævnet på den baggrund forventer, at sagsbehandlingstiderne i løbet af 2023 nu vil falde yderligere og herefter vil kunne fastholdes på under to måneder, fra sagerne er oplyste, og fire måneder totalt.

Jeg går i den forbindelse ud fra, at Miljø- og Fødevareklagenævnet løbende vil vurdere, om de tiltag, der er iværksat, har den ønskede effekt og kan anses for tilstrækkelige på området. Jeg går samtidig ud fra, at nævnet løbende vil vurdere, om de angivne gennemsnitlige sagsbehandlingstider er tilfredsstillende henset til 20-dages fristen i offentlighedsloven og forudsætningerne om en vis hurtighed i sagsbehandlingen efter miljøoplysningsloven.

Jeg har besluttet fortsat at følge med i Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstider i de aktindsigtssager, hvor nævnet træffer afgørelse som klageinstans.

5. Opfølgning

Jeg beder Miljø- og Fødevareklagenævnet om en ny status for behandlingen af nævnets aktindsigtssager for 2023.

Jeg beder endvidere om at modtage oversigter over aktindsigtssagerne opgjort på samme måde som tallene for 2022.

Jeg beder om at modtage Miljø- og Fødevareklagenævnets svar **inden udgangen af februar 2024** under henvisning til mit j.nr. 23/01437.

Med venlig hilsen

Niels Fenger